

ΑΡΧΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. τιμοκρατία	α. επικράτηση των «ολίγων»
2. βασιλεία	β. ευγενείς που επιβλήθηκαν δια της βίας
3. ηγεμονία	γ. κριτήριο διάκρισης των πολιτών είναι το εισόδημα
4. τυραννίδα	δ. κυρίαρχο πολιτικό όργανο η εκκλησία του δήμου
5. δημοκρατία	ε. κληρονομικός άρχοντας
6. ολιγαρχία	

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. φαραώ	α. ηγέτης που καταλαμβάνει την εξουσία και με την υποστήριξη κατώτερων κοινωνικών ομάδων
2. λααγέτας	β. νομοθέτης της αρχαϊκής περιόδου
3. άνακτας	γ. ηγεμόνας των Αιγυπτίων
4. βασιλεύς	δ. ανώτατος άρχοντας των Μυκηναίων
5. αισυμνήτης	ε. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφερειών των Μυκηναίων
6. τύραννος	

I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A

B

A	B
1. τιμοκρατία 2. βασιλεία 3. ηγεμονία 4. τυραννίδα 5. δημοκρατία 6. ολιγαρχία	α. επικράτηση των «ολίγων» β. ευγενείς που επιβλήθηκαν δια της βίας γ. κριτήριο διάκρισης των πολιτών είναι το εισόδημα δ. κυρίαρχο πολιτικό όργανο η εκκλησία του δήμου ε. κληρονομικός άρχοντας

A	B
1. φαράώ 2. λααγέτας 3. άνακτας 4. βασιλεύς 5. αισυμνήτης 6. τύραννος	α. ηγέτης που καταλαμβάνει την εξουσία και με την υποστήριξη κατώτερων κοινωνικών ομάδων β. νομοθέτης της αρχαϊκής περιόδου γ. ηγεμόνας των Αιγυπτίων δ. ανώτατος άρχοντας των Μυκηναίων ε. τοπικός άρχοντας, διοικητής περιφερειών των Μυκηναίων

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Η αρχαϊκή εποχή τελειώνει με τους περσικούς πολέμους.
2. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.
3. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η δημοκρατία, η ελευθερία και η επέκτασή της.
4. Η ελληνική φιλοσοφική σκέψη γεννήθηκε στην Ιωνία κατά την αρχαϊκή εποχή.
5. Στην αρχαία Ελλάδα, ταυτόχρονα με τις πόλεις-κράτη, υπήρχαν και φυλετικά κράτη.
6. Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός (8ος-6ος αι. π.Χ.) μοιάζει ως διαδικασία με την εξάπλωση των ελληνικών φύλων στα μικρασιατικά παράλια (πρώτος ελληνικός αποικισμός, 11ος-9ος αι. π.Χ.).

II) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. επιβολή ολιγαρχικών (τιμοκρατικών) πολιτευμάτων στις ελληνικές πόλεις-κράτη
- β. εγκαθίδρυση αριστοκρατικών πολιτευμάτων
- γ. οι φυλετικοί αρχηγοί γίνονται κληρονομικοί βασιλείς
- δ. πτώση των τυραννικών καθεστώτων στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη
- ε. καταγραφή των νόμων από τους νομοθέτες ή αισυμνήτες

(III) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Μια από τις αιτίες που οδήγησαν στον δεύτερο αποικισμό ήταν η:
 - α. μετανάστευση
 - β. άφιξη προσφύγων

γ. μεγάλη προσφορά πρώτων υλών

δ. μεγάλη ζήτηση πρώτων υλών

2. Στη διαδικασία εξέλιξης των πολιτευμάτων η ολιγαρχία διαδέχτηκε τη(ν):

α. αριστοκρατία

β. βασιλεία

γ. δημοκρατία

δ. τυραννίδα

3 Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά τα ομηρικά χρόνια οργανώθηκαν και αποτέλεσαν:

α. κράτη φυλετικά

β. πόλεις-κράτη

γ. αυτοκρατορίες

δ. δημοκρατίες

4 Οι βασικές επιδιώξεις και προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν:

α. η δημιουργία αποικιών

β. η εγκαθίδρυση της δημοκρατίας

γ. η ισηγορία, η αυτονομία και η ισονομία

δ. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια

5 Στο δημοκρατικό πολίτευμα, κατά την αρχαϊκή εποχή, κυρίαρχο πολιτειακό όργανο αναδεικνύεται:

α. η εκκλησία του δήμου

β. ο Άρειος Πάγος

γ. το άστυ

δ. η βουλή των γερόντων

6 Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την αρχαϊκή εποχή:

α. όλες οι περιοχές του ελληνικού κόσμου

β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι

γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες και οι Μακεδόνες

δ. καμία περιοχή του ελληνικού κόσμου

7 Οι ευγενείς στην αρχαϊκή εποχή ονομάζονταν και:

α. τιμητές

β. ιππείς

γ. κακοί

δ. αισυμνήτες

8. Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου:

α. οι Αθηναίοι

β. οι Σπαρτιάτες

γ. οι Κορίνθιοι

δ. οι Αιτωλοί

9. Στα φυλετικά κράτη που δημιουργήθηκαν στον ελληνικό χώρο όταν τα φύλα απέκτησαν μόνιμες εγκαταστάσεις, ο βασιλιάς:

α. εκλεγόταν από τη βουλή των γερόντων

β. εκλεγόταν από την εκκλησία του δήμου

γ. εκλεγόταν από τη συνέλευση των πολεμιστών

δ. ήταν κληρονομικός

10. Στην οπλιτική φάλαγγα ανήκαν:

α. οι αριστοκράτες

β. όσοι πολίτες-πολεμιστές μπορούσαν να εξοπλίζονται με δικά τους έξοδα

γ. όλοι οι ελεύθεροι πολίτες

δ. όλοι οι πολίτες, οι μέτοικοι και οι δούλοι

11. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν:

α. η ελευθερία, η αυτονομία και η ισονομία

β. η ισηγορία, η ισονομία και η ελευθερία

γ. η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια

δ. η ελευθερία, η αυτονομία και το δημοκρατικό πολίτευμα

12. Η μεταβολή των πολιτευμάτων στην αρχαϊκή εποχή μπορεί να αποτυπωθεί με το ακόλουθο θεωρητικό σχήμα:

α. βασιλεία → ολιγαρχία → αριστοκρατία → τυραννίδα → δημοκρατία

β. βασιλεία → τυραννίδα → αριστοκρατία → ολιγαρχία → δημοκρατία

γ. βασιλεία → ολιγαρχία → τυραννίδα → αριστοκρατία → δημοκρατία

δ. βασιλεία → αριστοκρατία → ολιγαρχία → τυραννίδα → δημοκρατία

13. Μετά τη βασιλεία ακολουθεί στον ελληνικό χώρο η:

α. δημοκρατία

β. τυραννία

γ. ολιγαρχία

δ. αριστοκρατία

14. Η δημοκρατία ακολούθησε τη(ν):

α. τυραννίδα

β. αριστοκρατία

γ. ολιγαρχία

δ. βασιλεία

15. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα να:

α. εκφράζει τα παράπονά του

β. διατυπώνει ελεύθερα την άποψή του

γ. συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων

δ. υπερασπίζεται την ελευθερία της πόλης του

16. Οι Έλληνες δεν ήταν αντιμέτωποι με τους Πέρσες στη:

α. μάχη της Ιμέρας

β. μάχη των Πλαταιών

γ. μάχη του Μαραθώνα

δ. ναυμαχία του Αρτεμισίου

17. Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός οργανώθηκε κατά:

α. την αρχαϊκή εποχή

β. την κλασική εποχή

γ. τους ελληνιστικούς χρόνους

δ. τη ρωμαϊκή περίοδο

18. Στην κρίση της αριστοκρατικής δομής στην αρχαϊκή εποχή συνέβαλαν:

α. η απουσία εργασιακής ειδίκευσης και η στενοχωρία

β. η ενίσχυση της βασιλικής εξουσίας και η βουλή των γερόντων

γ. η αύξηση του πληθυσμού και ο Α' αποικισμός

δ. η ανάπτυξη του εμπορίου και της βιοτεχνίας και η δημιουργία της σπλιτικής φάλαγγας

19.Ένα πολιτιστικό επίτευγμα της αρχαϊκής εποχής ήταν:

- α. οι θολωτοί τάφοι
- β. η επική ποίηση
- γ. η κεραμική τέχνη με τον μελανόμορφο και ερυθρόμορφο ρυθμό
- δ. η τραγωδία

20.Οι ευγενείς, κατά την Αρχαϊκή εποχή, αποκαλούνταν και:

- α. εσθλοί
- β. τύραννοι
- γ. δυνατοί
- δ. τιμητές

21.Οι νομοθέτες κατά την αρχαϊκή εποχή αποκαλούνται και:

- α. αισυμνήτες
- β. φαράώ
- γ. τιμητές
- δ. βασιλείς

22.Οι πρώτοι αργυρώνητοι, δηλαδή αγορασμένοι δούλοι, χρησιμοποιήθηκαν την:

- α. ομηρική εποχή
- β. κλασική εποχή
- γ. αρχαϊκή εποχή
- δ. ελληνιστική εποχή

23.Η στενοχωρία ήταν πρόβλημα που προέκυψε από:

- α. τη διάψευση των προσδοκιών των ανθρώπων της αρχαϊκής εποχής
- β. την αύξηση του πληθυσμού και τις περιορισμένες εκτάσεις γης
- γ. την έλλειψη πρώτων υλών
- δ. τις εσωτερικές πολιτικές κρίσεις

24.Στο δημοκρατικό πολίτευμα η *ισηγορία* έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα να:

- α. εκφράζει τα παράπονά του
- β. διατυπώνει ελεύθερα τη γνώμη του
- γ. συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων
- δ. υπερασπίζεται την ελευθερία της πόλης του

25.Μετά την καταγραφή των νόμων στις περισσότερες πόλεις το πολίτευμα μεταβλήθηκε σε:

α. ολιγαρχικό ή τιμοκρατικό

β. τυραννίδα

γ. δημοκρατία

δ. βασιλεία

26. Η κοπή και χρήση του νομίσματος:

α. οδήγησε σε οικονομικές μεταβολές με συνέπειες και στην κοινωνία των πόλεων-κρατών

β. ήταν μια απλή καινοτομία διευκόλυνσης των συναλλαγών

γ. οδήγησε σε οικονομική κρίση τις πόλεις-κράτη

δ. περιόρισε το εμπόριο στην ανταλλαγή αγαθών

27. Γνωστοί και με το όνομα «εσθλοί» κατά την περίοδο της ομηρικής εποχής ήταν οι:

Α. βασιλείς

β. άριστοι

γ. ακτήμονες

δ. δούλοι

28. Ποιο από τα παρακάτω δεν ήταν αίτιο του δεύτερου αποικισμού:

α. η στενοχωρία

β. η έλλειψη πρώτων υλών

γ. η φυλετική διαφορά μεταξύ Ιώνων και Δωριέων

δ. οι εσωτερικές πολιτικές κρίσεις

29. Στα επιτεύγματα του πολιτισμού της Αρχαϊκής εποχής περιλαμβάνονται:

α. οι κούροι και οι κόρες

β. οι θολωτοί τάφοι

γ. η ανάπτυξη της ιστοριογραφίας και της ρητορικής τέχνης

δ. η αλφαβητική γραφή και τα ομηρικά έπη

30. Η ίδρυση αποικιών στην αρχαϊκή εποχή ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από:

α. τους αποίκους

β. την εκκλησία του δήμου

γ. τη μητέρα-πόλη (μητρόπολη)

δ. τους άριστους

31 Οι μικροί ή μεσαίοι καλλιεργητές καθώς και οι ακτήμονες που κατοικούσαν στις πόλεις-κράτη ήταν γνωστοί και με το όνομα:

- α. εσθλοί
- β. πλήθος
- γ. αγαθοί
- δ. δούλοι

32 Φυλετική οργάνωση διατήρησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού τους βίου:

- α. οι Αθηναίοι
- β. οι Σπαρτιάτες
- γ. οι Κορίνθιοι
- δ. οι Αιτωλοί

33 Η εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας (499-494 π.Χ.) πραγματοποιήθηκε γιατί:

- α. ήταν υποτελείς στην περσική αυτοκρατορία
- β. είχαν τυραννικά καθεστώτα
- γ. διεκδικούσαν την κωδικοποίηση του άγραφου, εθιμικού δικαίου
- δ. η γη είχε συγκεντρωθεί σε λίγους

34 Οι ευγενείς στην αρχαϊκή εποχή ονομάζονταν και:

- α. τιμητές
- β. ιππείς
- γ. κακοί
- δ. αισυμνήτες

35 Φυλετική οργάνωση διατήρησαν κατά την αρχαϊκή εποχή:

- α. όλες οι περιοχές του ελληνικού κόσμου
- β. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες, οι Αθηναίοι
- γ. ανάμεσα σε άλλους Έλληνες και οι Μακεδόνες
- δ. καμία περιοχή του ελληνικού κόσμου

36 Ο πρώτος ελληνικός αποικισμός κατευθύνθηκε κυρίως προς:

- α. τα μικρασιατικά παράλια
- β. την Ιταλία
- γ. τη Σικελία
- δ. την Κύπρο και την Αίγυπτο

37 Μια από τις αιτίες που οδήγησαν στον δεύτερο αποικισμό ήταν η:

- α. μετανάστευση
- β. άφιξη προσφύγων
- γ. μεγάλη προσφορά πρώτων υλών
- δ. μεγάλη ζήτηση πρώτων υλών

38στη διαδικασία εξέλιξης των πολιτευμάτων η ολιγαρχία διαδέχτηκε τη(ν):

- α. αριστοκρατία
- β. βασιλεία
- γ. δημοκρατία
- δ. τυραννίδα

ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ

1. Κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα της αρχαϊκής εποχής ήταν το συμβούλιο των γερόντων
2. Η αρχαϊκή εποχή ακολουθεί χρονικά την κλασική.
3. Στις αρχαίες πόλεις-κράτη το άστυ και η ύπαιθρος χώρα περιβάλλονταν από τείχη.
4. Στη διαδικασία εξέλιξης των πολιτευμάτων η αριστοκρατία διαδέχθηκε τη βασιλεία.
5. Η πόλη-κράτος συγκροτήθηκε γεωγραφικά από το άστυ και την ύπαιθρο χώρα.
6. Η φάλαγγα των οπλιτών οδήγησε στην ανάπτυξη της ιδέας της ισότητας
7. Οι προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία και η αυτονομία.
8. Η ίδρυση αποικιών την αρχαϊκή εποχή (8ος-6ος αι. π.Χ.) ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξολοκλήρου από τη μητέρα-πόλη (μητρόπολη).
9. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημα.
10. Η πόλη-κράτος έχει ως βασικές αρχές αλλά και προϋποθέσεις ύπαρξης την ελευθερία, την αυτονομία και την αυτάρκεια.
11. Ο ιστορικός βίος του θεσμού της πόλης-κράτους ξεκίνησε με την εγκαθίδρυση δημοκρατικών πολιτευμάτων.
12. Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός κατευθύνθηκε κυρίως προς τη νότια Ιταλία και Σικελία.
13. Ο Σόλων και ο Λυκούργος ήταν νομοθέτες.
14. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα η εξουσία βρισκόταν στα χέρια του πλήθους.
15. Το φοινικικό αλφάβητο προέρχεται από το ελληνικό.

16. Η αρχαϊκή εποχή έχει χαρακτηριστεί και ως ελληνικός μεσαίωνας.
17. Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός έλαβε χώρα μεταξύ 11ου και 9ου π.Χ. αιώνα.
18. 4. Η αυτονομία της πόλης-κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
19. Οι ελεύθεροι πολίτες στην αρχαία Ελλάδα αντιμετώπιζαν με περιφρόνηση τη χειρωνακτική εργασία.
20. Μετά την πτώση των τυραννικών καθεστώτων, περίπου στα τέλη του 6ου αιώνα π.Χ., στις περισσότερες ελληνικές πόλεις-κράτη επιβλήθηκαν εκ νέου ολιγαρχικά καθεστώτα.
21. Η φιλοσοφία γεννήθηκε κατά την αρχαϊκή εποχή
- 22 Στην τυραννίδα κυρίαρχο πολιτειακό όργανο αναδεικνύεται η εκκλησία του δήμου.
- 23 Σε όποιες πόλεις-κράτη επικράτησαν οι «ολίγοι» τα προβλήματα του πλήθους και οι αντιθέσεις εξομαλύνθηκαν.
- 24 Στο ολιγαρχικό (ή τιμοκρατικό) πολίτευμα κριτήριο της διάκρισης των πολιτών ήταν η καταγωγή και η κατοχή γης.
- 25 Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός κατευθύνθηκε κυρίως προς τον Εύξεινο Πόντο και την Κύπρο.
- 26 Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από το φοινικικό αλφάβητο.
1. Ένα από τα αίτια που συνέβαλαν στην ίδρυση αποικιών κατά την αρχαϊκή εποχή ήταν και η έλλειψη πρώτων υλών, ιδιαίτερα μετάλλων.
 2. Βασικές επιδιώξεις της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
 3. Συστατικό στοιχείο της πόλης – κράτους ήταν το πολίτευμα.
1. Κατά την αρχαϊκή εποχή, οι πολίτες δεν συμμετείχαν στη διαχείριση των κοινών και δεν έπαιρναν μέρος στη λήψη των αποφάσεων.
 2. Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών (ελευθερία, αυτονομία και αυτάρκεια) αποτέλεσαν τροχοπέδη για την οργάνωση των Ελλήνων σε ενιαίο κράτος.
 3. Η Αθήνα κατά την αρχαϊκή εποχή ξεπέρασε την οικονομική κρίση με κατακτητικούς πολέμους.
 4. Κατά την αρχαϊκή εποχή η «στενοχωρία » προέκυψε από την αύξηση του πληθυσμού και τις περιορισμένες καλλιεργήσιμες εκτάσεις.
 5. Οι «άριστοι» αντλούσαν τη δύναμή τους από την καταγωγή και την κατοχή γης.
 6. Οι βασικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί της μυκηναϊκής εποχής ήταν ο δωρικός και ο ιωνικός.
7. Τα πρώτα στάδια της ιστορικής πορείας των πόλεων-κρατών ήταν συνδεδεμένα με την ανάπτυξη της δουλείας
1. Οι πρώτες πνευματικές και καλλιτεχνικές ανησυχίες κατά την αρχαϊκή περίοδο εμφανίζονται κυρίως στην Ιωνία.
 2. Με την εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας (ιωνική επανάσταση, 499-494 π.Χ.) ξέσπασε ο Πελοποννησιακός πόλεμος.
 3. Η λέξη *τύραννος* ήταν πιθανόν λυδικής προέλευσης.
 4. Οι περσικοί πόλεμοι ήταν οι πρώτοι «εθνικοί» πόλεμοι των Ελλήνων.

5. Οι βασικές προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η επέκτασή της και η δημοκρατία.
6. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.
7. Στη διαδικασία εξέλιξης των πολιτευμάτων η δημοκρατία διαδέχθηκε την τυραννίδα.
8. Οι *τύραννοι* ήταν συνήθως ευγενείς που αναρριχήθηκαν στην εξουσία χάρη στην υποστήριξη των κατώτερων κοινωνικών ομάδων.
9. Οι δεσμοί των αποικιών με τις μητέρες-πόλεις, κατά την αρχαϊκή εποχή, ήταν σχέσεις εξάρτησης.
10. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών.

11. Η αρχαϊκή εποχή ήταν η εποχή της προετοιμασίας και των απαρχών της εξέλιξης του ελληνικού κόσμου

12. Η Αθήνα ξεπέρασε την οικονομική κρίση των ομηρικών χρόνων με την ίδρυση αποικιών.

13. Ορισμένοι από τους τυράννους της αρχαϊκής εποχής αναδείχθηκαν σε καλούς ηγέτες που φρόντισαν για την ανάπτυξη της πόλης τους.

14. Στον δεύτερο ελληνικό αποικισμό (8ος-6ος αι. π.Χ.) οι αποικίες είχαν πολύ στενές σχέσεις με τις μητέρες-πόλεις

1. Στην οπλιτική φάλαγγα μπορούσαν να ενταχθούν όλοι οι πολίτες ανεξαρτήτως της οικονομικής θέσης τους.
2. Από γεωγραφική άποψη η πόλη-κράτος περιλάμβανε αποκλειστικά τον χώρο που ονομαζόταν *πόλις* ή *άστυ*.
3. Η φιλοσοφία γεννήθηκε κατά την αρχαϊκή εποχή.
4. Στην τυραννίδα κυρίαρχο πολιτειακό όργανο αναδεικνύεται η εκκλησία του δήμου.
5. Η ιωνική επανάσταση ήταν η αιτία για τους περσικούς πολέμους.
6. Ο δωρικός ρυθμός αφορά την κεραμική τέχνη.
7. Ο δεύτερος αποικισμός συνέβη μεταξύ 8ου και 6ου αι. π.Χ.
8. Στα αριστοκρατικά πολιτεύματα μειώνεται η δύναμη των ευγενών.

1. Οι βασικές προϋποθέσεις της ύπαρξης της πόλης-κράτους ήταν η ελευθερία, η ισηγορία και η αυτάρκεια
2. Τιμοκρατικό ονομάστηκε το πολίτευμα που βασίστηκε στην επικράτηση των ευγενών-γαιοκτημόνων.
3. Αφορμή για τους περσικούς πολέμους στάθηκε η ατυχής εξέγερση των Ελλήνων της Ιωνίας.
4. Η λέξη *τύραννος* είναι μάλλον αιγυπτιακής προέλευσης.
5. Κατά τον δεύτερο αποικισμό οι Έλληνες μετέφεραν στις νέες τους πατρίδες όλα τα στοιχεία που καθορίζουν τον ελληνικό πολιτισμό

6. Κατά τον πρώτο ελληνικό αποικισμό ελληνικά φύλα μετακινήθηκαν προς τη Δύση

1. Προς τα τέλη του 9ου αι. π.Χ. οι ομηρικές κοινότητες παρουσίαζαν σταδιακή μείωση πληθυσμού.
2. Η αυτονομία της πόλης-κράτους σχετιζόταν με την παραγωγή αγαθών για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών της.
3. Οι περιορισμένες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης και τα περιορισμένα μέσα εκμετάλλευσης οδήγησαν τις ομηρικές κοινότητες σε παρακμή.
4. Σε όποιες πόλεις-κράτη επικράτησαν οι «ολίγοι» τα προβλήματα του πλήθους και οι αντιθέσεις εξομαλύνθηκαν.

5. Κατά την αρχαϊκή εποχή η στενοχωρία προέκυψε από την αύξηση του πληθυσμού και τις περιορισμένες καλλιεργήσιμες εκτάσεις.
6. Κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα της αρχαϊκής εποχής ήταν το συμβούλιο των γερόντων.
7. Η ίδρυση αποικιών κατά την αρχαϊκή εποχή (8ος-6ος αι.π.Χ.) ήταν επιχείρηση οργανωμένη εξ ολοκλήρου από τη μητέρα-πόλη (μητρόπολη).
8. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα η εξουσία βρισκόταν στα χέρια του πλήθους.
9. Ο ιστορικός βίος του θεσμού της πόλης-κράτους ξεκίνησε με την εγκαθίδρυση δημοκρατικών πολιτευμάτων.

ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

Να εξηγήσετε τους ακόλουθους ιστορικούς όρους: πόλις ή άστυ ,μητρόπολη

Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: χαλκιδικό αλφάβητο

Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: ισηγορία

Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: στενοχωρία (αρχαϊκή εποχή)

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: πόλη-κράτος

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: νομοθέτες (αισυμνήτες)

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: τυραννίδα

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: αυτονομία (πόλη- κράτος)

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων : *αυτάρκεια*

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: ολιγαρχικό ή τιμοκρατικό πολίτευμα

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: ιωνική επανάσταση

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *εκκλησία του δήμου (δημοκρατικό πολίτευμα)*

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *αλφαβητική γραφή (Μονάδες 8)*

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *δεύτερος ελληνικός αποικισμός (8ος - 6ος αι. π. Χ.)*

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *συνοικισμός (αρχαϊκή εποχή)*

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν τα αίτια που συνέβαλαν στην ίδρυση των αποικιών κατά τον δεύτερο αποικισμό (8^{ος}-6^{ος} αι. π.Χ.);

2.β. Ποια ήταν τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης-κράτους από οργανωτικής άποψης και ποιες οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών.

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τις τρεις βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και την εξέλιξη της πόλης-κράτους.

Τι ήταν η σπλιτική φάλαγγα και πώς συνέτεινε στην κρίση της αριστοκρατικής δομής της αρχαϊκής κοινωνίας

α. πώς επικράτησε και διατηρήθηκε η τυραννίδα σε πολλές ελληνικές πόλεις-κράτη κατά την αρχαϊκή εποχή.

2.α. Πώς η σπλιτική φάλαγγα συνέβαλε στην κρίση της αριστοκρατικής δομής της κοινωνίας κατά την αρχαϊκή περίοδο

2.α. Ποιες συνέπειες προκάλεσε ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός στην οικονομία των πόλεων-κρατών;

2.α. Ποια συστατικά στοιχεία παρουσιάζει η πόλη-κράτος από γεωγραφική άποψη;

2.α. Πώς αντιμετώπισαν οι Έλληνες τη δεύτερη συστηματικά οργανωμένη εκστρατεία των Περσών εναντίον τους τον 5ο αι. π.Χ.;

2.α. Ποια ήταν τα αίτια που συνέβαλαν στην ίδρυση των αποικιών κατά τον δεύτερο ελληνικό αποικισμό (8ος-6ος αι. π.Χ.);

2. α. Ποια ήταν τα αίτια του δεύτερου ελληνικού αποικισμού; Να αναφέρετε ονομαστικά τέσσερα από αυτά.

2.α. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τις τρεις βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και την εξέλιξη της πόλης-κράτους.

2.α. Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις-κράτη κατά τα τέλη του 7ου – τις αρχές 6ου αι. π.Χ.;

2.α. Ποια ήταν τα συστατικά της πόλεως-κράτους από γεωγραφική άποψη;

2.α. Να παρουσιάσετε τους λόγους που οδήγησαν τις ομηρικές κοινότητες σε κρίση προς τα τέλη του 9ου αι. π.Χ.

2.α. Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον δεύτερο αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες της εξάπλωσής τους στον τομέα του πολιτισμού;

2.α. Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους.

2.α. Τι ήταν η σπλιτική φάλαγγα και ποια η σημασία της;

2.α. Πότε και πώς προέκυψε το ελληνικό αλφάβητο;

2.α. Πώς δημιουργήθηκε η πόλις-κράτος και ποια ήταν τα συστατικά της στοιχεία από άποψη

γεωγραφική;

2.α. Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της χρήσης του νομίσματος στις πόλεις-κράτη κατά την αρχαϊκή εποχή;

2.α. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις-κράτη της αρχαϊκής εποχής;

2.β. Να εξηγήσετε γιατί ο θεσμός της πόλης-κράτους αποτέλεσε σημαντική καινοτομία για την εξέλιξη του πολιτισμού.

2.α. Ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των πολιτών της πόλης-κράτους;

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των περσικών πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;

2.α. Να εξηγήσετε για ποιον λόγο οι περσικοί πόλεμοι θεωρούνται οι πρώτοι «εθνικοί» πόλεμοι των Ελλήνων.

2.α. Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις – κράτη τον 6ο αι. π.Χ.;

2.β. Ποια ήταν τα κύρια γεγονότα της δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων;

2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες στην κοινωνία των πόλεων-κρατών από τις οικονομικές μεταβολές του δεύτερου ελληνικού αποικισμού;